

Nimistötoimikunnan toimintaperiaatteet

Lahden kaupunginhallitus, asettaessaan nimistötoimikunnan, on määritellyt toimikunnan yleiset tehtäväalueet. Nimistötoimikunnan tehtävänä on

- lausuntojen antaminen teknisen ja ympäristötoimialan maankäytön ja aluehankkeiden tulosityksikön asemakaavaehdotuksissa olevien uusien katujen ja muiden paikkojen nimistä,
- lausuntojen antaminen yksityisten tai muiden tahojen nimiehdotuksista,
- ehdotusten tekeminen katujen ja puistojen yms. asemakaavoissa nimettyjen alueiden nimistä ottaen huomioon historialliset ja kielelliset näkökohdat sekä käytännön elämän vaatimuksia varten tarpeellisen nimien selvyiden ja erityisen nimistö- ja kirjoitustapaluettelon seuraaminen, joka luettelo käsittää mm. asemakaavoituksen yhteydessä kaduille, toreille, puistoille yms. vahvistetut nimet sekä kaupungin eri hallintokuntien hallinnassa olevien laitosten ja alueiden nimet.

Lahden nimistötoimikunta on kiteyttänyt annetun tehtäväkentän sisällä toimintaperiaatteensa selkeäksi ja laadukkaaksi kokonaisuudeksi siten, että ennakoiden voidaan sopeutua aiempaa paremmin mm. valtakunnallisiin hälytysalue- ja kuntarakenne-muutoksiin.

Lahden nimistötoimikunnan toimintaa ohjaavat tavoitteet:

1. Sekä uudet että täydennysalueet nimetään aiempaa loogisemmin ja paikallista identiteettiä vahvistavina kokonaisuuksina.
2. Ensisijaisesti pyritään säilyttämään ja täydentämään aiempaa nimiperinnettä ja aihepiirejä.
3. Pyritään siirtämään luontoarvojen ja kulttuurin muutosten historiaa tulevaisuuteen.
4. Nimistötoimikunnan tehtävänä on seurata ja soveltaa valtakunnallista nimistö-käytäntöä ja näin tukea paikallista rakentamista ja maankäyttöä.
5. Nimen loppuosa luokitaa kulkuväylää. Siten merkitsee tie-, katu-, ja kujaloppuinen nimi pääsääntöisesti ajoneuvoliikenteelle sekä polku- ja raitti – loppuinen nimi pääsääntöisesti kevyelle liikenteelle tarkoitettua väylää.
6. Pällekkäisiä nimiä pyritään välttämään, joten huomioidaan naapurikunnista Hollolan, Orimattilan, Kärkölän, Asikkalan ja Iitin olemassa oleva nimistö.

Tavoitteiden yhteenvetona nimistötoimikunta esittää yleisten alueiden nimeämisen keskeisiksi periaatteiksi **selkeyden, löydettävyyden ja muistettavuuden**.

Nimenantamisperiaatteet kohdistuen erityisesti muistonimiin

Neljä keskeistä pääperiaatetta:

1. Katu, aukio, puisto tai muu kohde voidaan nimetä henkilön mukaan tai muistoksi, jos hänen toimintansa on yleisesti tunnustettu muistamisen arvoiseksi.
2. Niitä ei voi nimetä elossa olevan henkilön mukaan kuin aikaisintaan viiden vuoden kuluttua hänen kuolemastaan.
3. Niitä ei voi nimetä toimivan yrityksen tai yhteisön mukaan, mutta poikkeuksia voidaan harkita, mikäli toimintaa on harjoitettu usean sukupolven ajan samanimisenä.
4. Muistonimissä etunimen käyttämistä tulee paremman yksilöinnin vuoksi suosia. Poikkeukset vahvistavat sääntöä. Näin olisivat esimerkiksi Teemu Hiltusen aukio eikä Hiltusen aukio, Siiri Rantasen katu eikä Rantasen katu.

Nämä periaatteet pohjautuvat pääasiassa Helsingin kaupungin nimistötoimikunnan periaatteisiin, jotka perustuvat YK:n paikannimiasiantuntijaryhmän suosituksiin, joita on tehty vuodesta 1965 lähtien, sekä Kielikellossa 1/2005 olleeseen artikkeliin.